

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO.410.035.02.2015
P/15/046

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/046 – Pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Joanna Jóźwiak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 97438 z 6 października 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogoźnie, ul. Nowa 4, 64-610 Rogoźno (dalej GOPS lub Ośrodek)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Ewelina Kowalska, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogoźnie (dalej Kierownik) ² (dowód: akta kontroli str. 3-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli utworzony przez organy gminy system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, który miał być realizowany w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rogoźnie, w praktyce nie funkcjonował. Podejmowane przez Ośrodek w ramach tego systemu działania często naruszały obowiązujące przepisy i nie były rzetelne.

GOPS nie podejmował starań w celu zdiagnozowania skali występowania zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Rogoźno. W konsekwencji nie było możliwości dokonania rzetelnej oceny potrzeb w zakresie przeciwdziałania temu problemowi społecznemu. Nie dokonując oceny realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, Ośrodek nie dysponował zarówno danymi o stopniu wykonania zaplanowanych w nim zadań, jak również o liczbie rodzin, w których stosowana była przemoc i do których skierowany był ten program. Brak diagnozy zakresu zjawiska przemocy oraz oceny realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie doprowadziły do braku rozeznania faktycznych, także finansowych potrzeb gminy w tym obszarze. W strukturze wydatków budżetowych na pomoc społeczną, środki na wydatki związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie stanowiły bowiem niecałe 0,02% (stanowiło to ok. 1.800 zł na rok).

Procedura „Niebieskie Karty” była realizowana przez GOPS, w tym pełniącego funkcję przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego Kierownika Ośrodka, niezgodnie z przepisami stosownego rozporządzenia Rady Ministrów z 13 września 2011 r.⁴

¹ Kontrola objęła lata 2012-2015 (do 30 czerwca); czynności kontrolne zakończyły się 30 listopada 2015 r.

² Od 1 kwietnia 2009 r.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. W przypadku, gdy sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia się ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz.U Nr 209, poz.1245), zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie procedury NK.

i nierzetelnie. Zespół interdyscyplinarny przez ponad 3 lata praktycznie nie prowadził żadnej działalności i w istocie miał wyłącznie charakter formalny. Skład zarówno zespołu, jak i grup roboczych powoływanych nieprawidłowo przez przewodniczącego zespołu, był niezgodny z wymogami określonymi w ustawie z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie⁵. Członkowie grup roboczych przed przystąpieniem do pracy nie składali oświadczeń o zachowaniu poufności informacji, które uzyskają w trakcie swoich działań. W przebiegu procedur „Niebieskie Karty” w wielu przypadkach nie były wypełniane wymagane formularze tych kart oznaczonych literą A, B, C i D, które w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stanowią materiał dowodowy dla organów ścigania. Grupy robocze nie sporządzały i nie realizowały indywidualnych planów pomocy osobom doznającym przemocy, jak również nie dokumentowały działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodziło do przemocy oraz efektów tych działań. Żadna z prowadzonych w GOPS procedur „Niebieskie Karty” nie została zakończona zgodnie z przepisami, bowiem przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego nie sporządził protokołu ich zakończenia oraz nie poinformował podmiotów uczestniczących w procedurze o każdym przypadku jej zakończenia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Ocena tworzenia warunków na rzecz udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, w tym zapewnienia tym osobom poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, zapewnienia potrzebującym bezpiecznego schronienia w specjalistycznych ośrodkach wsparcia lub ośrodkach interwencji kryzysowej, a także ochrona przed dalszym krzywdzeniem

1.1. Pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie

Opis stanu
faktycznego

1.1.1. W Statucie Ośrodka⁶ nie zostały określone zagadnienia związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, w tym z funkcjonowaniem zespołu interdyscyplinarnego. W § 5 ust. 1 pkt 1 Statutu postanowiono, że Ośrodek wykonuje zadania własne gminy na podstawie ustaleń Burmistrza Rogoźna. Burmistrz wyjaśnił, że oddzielny dokument w sprawie powierzenia GOPS zadań z zakresu przemocy w rodzinie nie został opracowany, a ustalenia co do realizacji tego zadania były przekazywane w formie dyspozycji ustnych.

Regulamin organizacyjny GOPS⁷ nakładał na dziesięciu pracowników socjalnych, obowiązki udzielania podopiecznym Ośrodka pomocy w formie poradnictwa w zakresie możliwości rozwiązywania problemów poprzez wskazanie właściwych instytucji państwowych, samorządowych, organizacji pozarządowych oraz wspieranie osób i rodzin w uzyskaniu tej pomocy. Do zadań tych pracowników należało też prowadzenie działań w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”. Ponadto asystentom rodziny powierzono⁸ zadanie w zakresie współpracy z zespołem interdyscyplinarnym

⁵ Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 (dalej ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

⁶ Statut został opublikowany w Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 18.02.2005 r. Nr 23, poz. 595, a jego zmiana w Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 10.06.2005 r. Nr 83, poz. 2355.

⁷ Mowa o Regulaminie obowiązującym od 4 listopada 2011 r.

⁸ Zostało to określone w Regulaminie organizacyjnym obowiązującym od 17 stycznia 2014 r.

działającym w gminie Rogoźno na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W kontrolowanym okresie zakres obowiązków pracowników socjalnych obejmował m.in. zadania związane z procedurą „Niebieskie Karty”, a od 7 maja 2012 r. również współpracę z zespołem interdyscyplinarnym (także poprzez czynny udział w jego posiedzeniach), sporządzanie Niebieskich Kart oraz - przez okres pół roku - sprawozdań u osób lub rodzin, u których wystąpiła przemoc lub jej podejrzenie i przedkładanie miesięcznych sprawozdań przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego (do końca każdego miesiąca). Współpracę z zespołem interdyscyplinarnym od 15 marca 2012 r. powierzono również asystentom rodziny.

(dowód: akta kontroli, str. 12, 24-25, 30-80, 382)

1.1.2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rogoźno, przyjęta 26 listopada 2008 r. uchwałą Rady Miejskiej w Rogoźnie, sporządzona została na okres 12 lat, tj. do 2020 r. Autorem tego opracowania była firma zewnętrzna „Usługi Badawczo-Rozwojowe”, a w części diagnostycznej Kierownik GOPS oraz zespół konsultacyjny w składzie: dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rogoźnie oraz sekretarz gminy Rogoźno. W Strategii, treść dotyczącą problematyki przemocy w rodzinie ograniczono jedynie do wskazania głównych przyczyn tego zjawiska, jego sprawców i możliwych wobec nich działań oraz liczby odnotowanych przypadków przemocy w 2006 r. W Strategii zagadnienie przemocy w rodzinie nie zostało uznane za priorytetowe i nie uwzględniono planu żadnych działań w tym obszarze oraz celów i wskaźników ich realizacji. Koordynacja realizacji Strategii powierzona została GOPS. Ponadto w Strategii ustalono, że ewaluację wraz z monitoringiem i sprawozdawczością systematycznie prowadzić będzie powołany przez Burmistrza Rogoźna koordynator. Burmistrz wyjaśnił, że koordynator ds. Strategii nie został powołany a osobą opracowującą sprawozdania z jej realizacji był Kierownik GOPS.

(dowód: akta kontroli, str. 81-83, 124-125, 161, 604)

Kierownik GOPS w dniu 7 lutego 2013 r. opracowała informację z realizowania Strategii w 2012 r., a w dniu 28 maja 2014 r. z realizowania Strategii w 2013 r. Informacja dotycząca realizowania Strategii w 2014 r. nie została opracowana. W opracowanych informacjach, omówienie zagadnienia przemocy w rodzinie polegało na przywołaniu uchwały Rady Miejskiej ustalającej tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz warunki jego funkcjonowania, zarządzenia Burmistrza Rogoźna o powołaniu członków zespołu oraz gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na lata 2011-2013. Ponadto podano informacje, że w 2012 r. zespół interdyscyplinarny odbył 15 spotkań, a w 2013 r. - 27 spotkań. Dane te, według ustaleń NIK opisanych w dalszej części wystąpienia, były niezgodne ze stanem faktycznym, bowiem w latach tych nie odbywały się spotkania zespołu.

(dowód: akta kontroli, str. 190-191, 212)

1.1.3. W GOPS nie opracowano diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie dla gminy Rogoźno. W sprawozdaniu z realizowania Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (KPPpWR) za 2014 r., Kierownik GOPS wskazała na 41 opracowanych diagnoz zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze gminy i ustalenia odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie. Kierownik GOPS wyjaśniła, że jest to liczba Niebieskich Kart. Podała też, że w każdej rodzinie, w której jest realizowana procedura Niebieskie Karty była opracowywana diagnoza w formie ustnych spostrzeżeń i ustaleń osób obecnych na posiedzeniu zespołu interdyscyplinarnego.

(dowód: akta kontroli, str. 390, 424)

Burmistrz Rogoźna poinformował, że diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy jest co roku opracowywana przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i stanowi składową część Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

(dowód: akta kontroli, str. 382-383)

Kierownik GOPS wyjaśniła, że na terenie gminy Rogoźno nie były prowadzone badania w sprawie występowania zjawiska przemocy w rodzinie. Przedstawiła dokument pt. „Diagnoza lokalna w zakresie spożywania napojów alkoholowych oraz problemów alkoholowych i przemocy” za 2014 r., sporządzony przez przewodniczącą Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rogoźnie. W dokumencie tym oszacowano liczbę kobiet doznających przemocy o różnym charakterze na 3,24 tys. (tj. 18,1% mieszkańców gminy), liczbę osób uzależnionych od alkoholu na 330, liczbę dorosłych żyjących w otoczeniu alkoholika na 600, liczbę dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholików na 720 oraz liczbę osób pijących ryzykowanie i szkodliwie na 2 tys. Kierownik GOPS wyjaśniła, że środowisko, w którym spożywa się alkohol zalicza się do grupy ryzyka wystąpienia przemocy.

(dowód: akta kontroli, str. 400, 402-404)

1.1.4. W każdym roku okresu objętego kontrolą zatrudnionych na pełny etat było dziesięciu pracowników socjalnych. Formalnie spełniony został więc wymóg ustalony w art. 110 ust. 11 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁹, gdyż na jednego pracownika socjalnego przypadało około 1,8 tys. mieszkańców gminy Rogoźno¹⁰. Faktycznie pracę socjalną wykonywało dziesięciu pracowników socjalnych¹¹. Zadania w zakresie przemocy w rodzinie w zakresach czynności przypisanych miało w 2012 r. ośmiu pracowników socjalnych i jeden asystent rodziny, a od 2013 r. dziesięciu pracowników socjalnych i dwóch asystentów rodziny.

(dowód: akta kontroli, str. 30-80, 255)

1.1.5. W kontrolowanym okresie Rada Miejska w Rogoźnie uchwaliła dwa gminne programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie (dalej Programy lub Programy Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie), w tym jeden na lata 2011-2013, a drugi na lata 2014-2019. W pierwszym z tych Programów oszacowano (na podstawie informacji Policji i GOPS), że w Rogoźnie jest około 1 tys. osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w drugim takie dane nie zostały zaprezentowane. W Programach zapisano, że są one spójne z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy, Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rogoźno i Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Burmistrz Rogoźna poinformował, że programy te sporządził zespół specjalistów reprezentujących: gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych, GOPS, Policję, oświatę, służbę zdrowia, organizację pozarządową i sąd.

(dowód: akta kontroli, str. 222-259)

W Programach zidentyfikowano siedem następujących celów: (1) prowadzenie poradnictwa i interwencji kryzysowej w zakresie przeciwdziałania przemocy, (2) oddziaływania korekcyjno-edukacyjno-terapeutyczne, (3) prowadzenie zajęć korekcyjno-terapeutycznych dla sprawców przemocy (dzieci i dorosłych), (4) pomoc rodzinom, w których występuje przemoc, (5) zapewnienie ochrony i bezpieczeństwa ofiarom przemocy, (6) informowanie środowiska lokalnego o formach pomocy

⁹ Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.

¹⁰ Liczba mieszkańców gminy Rogoźno w poszczególnych latach okresu 2012-2015 (do 30.06.) kształtowała się następująco: 18.175, 18.172, 17.948 i 17.939.

¹¹ Jedną z tych osób od 2008 r. nie świadczy pracy; gdyż przebywała najpierw na urlopie macierzyńskim a następnie na urlopie wychowawczym.

dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc, (7) poszerzenie i aktualizowanie wiedzy wśród różnych grup zawodowych i społecznych na temat przemocy. W Programach przyjęte zostały następujące formy pracy: diagnozowanie problemu przemocy, poradnictwo specjalistów z zakresu prawa, psychologii, pedagogiki, medycyny i pracy socjalnej, interwencje, prowadzenie rodzinnych grup wsparcia i terapii dla dzieci lub dorosłych, prowadzenie zajęć warsztatowych lub terapeutycznych, szkolenia, akcje informacyjne, wyprowadzenie sprawcy, ewentualne zabezpieczenie ofiary poprzez umieszczenie jej w ośrodkach wsparcia lub najbliższej rodzinie. Jako miejsce realizowania Programów został wskazany GOPS, Punkt informacyjno-konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy w Rogoźnie, Ośrodek Medycyny Środowiskowo-Rodzinnej Sep-Med. w Rogoźnie, Komisariat Policji w Rogoźnie i placówki oświatowe. Zaplanowano terminy realizacji poszczególnych celów, wskazując w zależności od potrzeb – dla celu nr 1, 2, 3, termin do 31 grudnia 2011 r. (w Programie na lata 2011-2013) i w zależności od posiadanych środków finansowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (w Programie na lata 2014-2019) - dla celu nr 4, natychmiastowo – dla celu nr 5, do 30 czerwca 2011 r. (w Programie na lata 2011-2013) i według potrzeb (w Programie na lata 2014-2019) – dla celu nr 6, według harmonogramu (w Programie na lata 2011-2013) i według potrzeb (w Programie na lata 2014-2019) – dla celu nr 7.

W Programach nie zostały określone wskaźniki oceny realizacji zaplanowanych celów, co znacząco utrudniało, a wręcz nie dawało możliwości oceny prowadzonych działań. Finansowanie Programów zaplanowano ze środków budżetowych gminy Rogoźno (GOPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Programów Alkoholowych) oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

(dowód: akta kontroli, str. 222-254)

W Programie na lata 2011-2013 założono, że monitorowanie jego realizowania odbywać się będzie w oparciu o sprawozdania podmiotów zaangażowanych w jego realizację (tj. psychologów, kuratorów, sądów, policji, pedagogów szkolnych, służby zdrowia, organizacji pozarządowych, pracowników socjalnych, zespół interdyscyplinarny, księdza). Sprawozdania podmioty te miały składać do GOPS do 31 stycznia każdego roku. W Programie na lata 2014-2019 (uchwalonym 29 stycznia 2014 r.) zapisano, że monitorowanie jego realizowania będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. W Programie tym nie ustalano terminu sporządzania tych sprawozdań i nie wskazano komu należy je składać. W latach 2012-2015 (do 30 czerwca), Kierownik GOPS wyjaśniła, że żaden z podmiotów zaangażowanych w realizację Programów nie złożył w GOPS ww. sprawozdań, a Ośrodek nie podejmował żadnych działań w celu ich wyegzekwowania. Ponadto Ośrodek nie dokonywał oceny realizowania Programów.

(dowód: akta kontroli, str. 234, 253, 389, 400)

Burmistrz Rogoźna oraz Przewodniczący Rady Miejskiej w Rogoźnie wyjaśnili, że podmioty zaangażowane w realizowanie Programów Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie nie składały w latach 2012-2015 (do dnia kontroli NIK) sprawozdań z realizacji w danym roku celów określonych w tym Programie. Gmina Rogoźno, według wyjaśnień Burmistrza, monitorowała realizację Programów na podstawie opisowych informacji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ze zrealizowanych wydatków w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2012, 2013 i 2014 oraz za I półrocze 2015 r. W informacjach tych przedstawione zostały działania podjęte w celu realizacji zadań własnych gminy określonych w art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26

października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi¹², natomiast nie zaprezentowano w nich działań zaplanowanych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zrealizowanych w rodzinach, w których stosowana jest przemoc.

Ponadto Burmistrz wyjaśnił, że nie dokonano oceny wykonania zadań przyjętych w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, obowiązującym w latach 2011-2013.

(dowód: akta kontroli, str. 259, 272-302, 604, 657, 756)

1.1.6. W GOPS, w latach objętych kontrolą, nie były prowadzone kontrole zewnętrzne dotyczące problematyki przemocy w rodzinie.

(dowód: akta kontroli, str. 303-306)

1.1.7. W kontrolowanym okresie Kierownik GOPS sporządziła dla Rady Miejskiej w Rogoźnie dwie informacje o działalności GOPS¹³, z tego jedną 9 kwietnia 2013 r. za 2012 r., a drugą 11 czerwca 2015 r. za 2014 r. W tych informacjach opisano zagadnienia przemocy w rodzinie jedynie poprzez zacytowanie: celów zaplanowanych do realizacji w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, zadań zespołu interdyscyplinarnego, a także podanie liczby jego spotkań oraz liczby zarejestrowanych Niebieskich Kart (tylko w informacji z 2015 r.). W informacjach tych nie wskazano zapotrzebowania GOPS w zakresie pomocy społecznej, w tym na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

(dowód: akta kontroli, str. 326-327, 352-354, 392, 583)

Z budżetu gminy Rogoźno na pomoc społeczną w poszczególnych latach okresu 2012-2015 (do 30 czerwca) poniesione zostały wydatki w wysokości odpowiednio: 8.798,1 tys. zł, 9.031,8 tys. zł, 9.743,4 tys. zł i 4.915,3 tys. zł. Wydatki te stanowiły w tych latach odpowiednio: 15,4%, 16%, 19,1% i 19,3% wydatków budżetowych ogółem. W rozdziale 85205 Przemoc w rodzinie plan wydatków na lata 2012-2015 wynosił po 1.800 zł w każdym roku. Stanowiło to niecałe 0,02% wydatków budżetowych ogółem przeznaczonych na pomoc społeczną.

W kontrolowanym okresie GOPS w planie finansowym, w rozdziale 85205 Przemoc w rodzinie, zaplanował wydatki w wysokości 1.800 zł, z tego 1.500 zł w § 4170 (na 2012 r., 2013 r. i 2014 r.) i w § 4300 (na 2015 r.) oraz 300 zł w § 4210 (w każdym roku). Zaplanowane wydatki (w latach 2012-2014) zostały zrealizowane w 100% (z wyjątkiem planu wydatków w § 4170 na 2013 r., który został wykonany w 87%). Środki zaplanowane w §§ 4170 i 4300 zostały przeznaczone na szkolenia, a w § 4210 na zakupy artykułów spożywczych, biurowych i środków czystości.

(dowód: akta kontroli, str. 360-374)

Jednym ze źródeł finansowania Programów Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie były środki Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jak wynika z informacji Burmistrza, z Gminnego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi, w poszczególnych kontrolowanych latach wydatki ogółem wyniosły od 130 tys. zł do 180 tys. zł. Środki te przeznaczono na obsługę prawną, prowadzenie grup wsparcia, świetlic opiekuńczo-wychowawczych, programów terapeutycznych, akcji letnich dla dzieci, wynagrodzenia dla członków komisji przeciwalkoholowej, dotacje dla organizacji pozarządowych i policji. Burmistrz Rogoźna przedstawił dane o wszystkich wydatkach zrealizowanych z tego Programu, bez wyodrębnienia kwot przeznaczonych na finansowanie działań zaplanowanych w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

(dowód: akta kontroli, str. 234, 253, 256-260, 263-271)

¹² Dz. U. z 2015 r., poz. 1286.

¹³ Coroczne sprawozdania, o których mowa w art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej.

Kierownik GOPS wyjaśniła, że środki przeznaczone na zadania z zakresu przemocy w rodzinie są wystarczające i wszystkie zadania zaplanowane w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zostały zrealizowane.

(dowód: akta kontroli, str. 377)

1.1.8. GOPS w marcu 2013 r. opracował program profilaktyczny w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie pt. „Przemoc – chroń siebie i innych”. Na jego realizowanie GOPS nie otrzymał dofinansowania z budżetu państwa, gdyż program ten nie został zaakceptowany przez komisję konkursową. W kontrolowanym okresie żaden inny program profilaktyczny w zakresie przeciwdziałania przemocy nie był opracowany ani realizowany przez GOPS.

(dowód: akta kontroli, str. 400-401, 405-414, 424)

1.1.9. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK¹⁴, w GOPS nie zostały opracowane procedury monitorowania losów dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie.

(dowód: akta kontroli, str. 400)

W latach 2012, 2013, 2014, 2015 (do zakończenia kontroli), wystąpiło odpowiednio: 1, 5, 9 i 5 przypadków, w których osobą dotkniętą przemocą było samo dziecko lub dziecko i żona/partnerka osoby stosującej przemoc. Do akt 18 tych spraw został załączony formularz A Niebieskiej Karty, a w aktach dwóch spraw takiego formularza nie załączono. W każdym przypadku rodziny te objęte zostały monitoringiem pracownika socjalnego oraz wsparciem asystenta rodziny. W jednej z tych spraw, która miała miejsce w I półroczu 2014 r., od rodziców będących pod wpływem alkoholu odebrana została tymczasowo trójka dzieci. Zostały one umieszczone u najbliższej rodziny. Decyzją Sądu Rodzinnego dzieci te umieszczone zostały w rodzinie zastępczej.

(dowód: akta kontroli, str. 583-595)

1.1.10. W latach 2012-2015 (do 30 czerwca), w GOPS nie zatrudniano specjalistów świadczących pomoc z zakresu psychologii, poradnictwa medycznego, zawodowego, czy prawa pracy. Porad prawnych w kontrolowanym okresie udzielał jeden prawnik z GOPS¹⁵, porad socjalnych udzielali pracownicy socjalni z GOPS, a porad rodzinnych – pracownicy socjalni i asystenci rodzinni z GOPS. W poszczególnych latach kontrolowanego okresu:

- z porad prawnych skorzystało odpowiednio: po 80 osób w 2012 r. i w 2013 r., 30 i 150 osób – klientów GOPS i mieszkańców Rogoźna (GOPS nie dysponował danymi o liczbie porad prawnych udzielonych osobom doświadczającym przemocy),
- z poradnictwa rodzinnego i socjalnego skorzystało odpowiednio: 35, 53, 134 i 65 osób dotkniętych przemocą,
- z innych porad udzielonych przez asystentów rodzinnych skorzystało odpowiednio: 8, 7, 27 i 12 osób dotkniętych przemocą.

Czterech pracowników socjalnych posiadało wykształcenie wyższe magisterskie o specjalnościach: socjologia w zakresie socjologii problemów społecznych, pedagogika w zakresie pracy socjalnej i resocjalizacji, praca socjalna o specjalności superwizja w pomocy społecznej i pedagogika o specjalności praca socjalna. Z tego dwóch pracowników ukończyło ponadto studia podyplomowe o specjalności organizacja pracy społecznej. Trzech pracowników socjalnych posiadało tytuł licencjata z zakresu pedagogiki o specjalności pracy socjalnej i resocjalizacji, a dwóch tytuł pracownika socjalnego. Każdy z tych pracowników uczestniczył w szkoleniu z zakresu przemocy w rodzinie w liczbie od dwóch do pięciu szkoleń. Wśród asystentów rodziny dwóch posiadało tytuł licencjata o specjalności pedagogika

¹⁴ tj. 30 listopada 2015 r.

¹⁵ Osoba udzielająca porad prawnych była magistrem prawa.

w zakresie: jeden - praca socjalna i resocjalizacja, drugi – resocjalizacja i pomoc społeczna oraz odbyli jedno lub dwa szkolenia z zakresu przemocy w rodzinie. Trzeci z asystentów, zatrudniony na czas nieobecności jednego z asystentów, posiadał tytuł magistra pedagogiki o specjalności wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego i nie brał udziału w żadnym szkoleniu z zakresu przemocy.

(dowód: akta kontroli, str. 438-444, 448-449, 728-730)

Na terenie gminy Rogoźno infrastrukturę pomocy ofiarom przemocy w rodzinie tworzył jeden Punkt informacyjno – konsultacyjny dla osób z problemem uzależnień i przemocy w rodzinie. Jego działalność finansowana była ze środków budżetowych w rozdziale 85153 Zwalczanie narkomanii i rozdziale 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi. W Punkcie tym udzielane były porady prawne przez jednego prawnika zatrudnionego w GOPS, porady psychologiczne i rodzinne przez jednego psychologa zatrudnionego w tym Punkcie oraz porady z zakresu pracy z dziećmi przez trzech specjalistów, w tym pedagoga, pracownika socjalnego i kuratora społecznego. Kierownik GOPS wyjaśniła, że nie ma wiedzy o liczbie ofiar przemocy w rodzinie i liczbie osób podejrzanych o stosowanie przemocy, które korzystały z oferty Punktu w latach objętych kontrolą NIK.

Kierownik GOPS podała w wyjaśnieniach, że w razie wystąpienia konieczności zapewnienia schronienia ofiarom przemocy w rodzinie, osoba/rodzina zostaje skierowana do ośrodków wsparcia zlokalizowanych w innych miejscowościach, a gmina Rogoźno obciążana zostaje kosztami pobytu.

Na 35 członków zespołu interdyscyplinarnego biorących udział w badaniach ankietowych przeprowadzonych przez NIK¹⁶, 15 osób (tj. 27,8%) wskazało na brak lub niewystarczający dostęp osób doświadczających przemocy do pomocy specjalistycznej.

(dowód: akta kontroli, str. 260-261, 377, 445, 453, 734, 767-800)

Kierownik GOPS podała w wyjaśnieniach, że najskuteczniejszą formą pomocy ofiarom przemocy jest pomoc psychologa, prawnika i pracowników socjalnych GOPS realizujących poradnictwo rodzinne. Najtrudniejszą do realizowania jest pomoc w zapewnieniu mieszkania, ponieważ gmina Rogoźno nie posiada mieszkań socjalnych. Problemem jest, jak podała Kierownik GOPS, pomoc medyczna ponieważ lekarze bardzo często odmawiają wydania bezpłatnego zaświadczenia i kierują na płatną obdukcję do szpitala. Zdarza się również, że lekarze odmawiają wizyty domowej u ofiary przemocy. Ponadto, pomimo potrzeby wydania zakazu kontaktowania się sprawcy przemocy z ofiarą lub nakazu opuszczenia przez niego mieszkania, sędziowie i prokuratorzy nie korzystają z tych rozwiązań prawnych, także gdy ofiara złożyła taki wniosek.

(dowód: akta kontroli, str. 377-378)

Według danych wykazanych w sprawozdaniach z realizowania KPPWwR w latach 2012 i 2013 funkcjonował jeden punkt konsultacyjny, z którego skorzystało odpowiednio: 580 i 62 osoby dotknięte przemocą w rodzinie. W sprawozdaniu z realizowania KPPWwR w 2014 r. liczba punktów konsultacyjnych i liczba osób, korzystający z oferty tego punktu wyniosła „0”. Dane te, jak wynika z wyjaśnień Kierownika GOPS i rocznych informacji o wydatkach zrealizowanych z gminnego programu przeciwdziałania profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2012 r., 2103 r. i 2014 r., były nieprawidłowe, bowiem z pomocy Punktu informacyjno – konsultacyjnego skorzystało w tych latach odpowiednio: 550, 454 i 440 osób z problemem uzależnień i przemocy w rodzinie. Dane te nie były zgodne ze stanem faktycznym, bowiem jak wynika z wcześniej przytoczonych wyjaśnień

¹⁶ W trakcie kontroli NIK skierowała ankiety do 42 członków zespołu interdyscyplinarnego, na które odpowiedziało 35 członków.

Kierownika GOPS, Ośrodek nie posiadał informacji o liczbie osób z rodzin, w których stosowana jest przemoc, a które korzystają z oferty tego Punktu.

(dowód: akta kontroli, str. 272, 280, 288, 390, 416, 420, 427, 734)

Kierownik GOPS wyjaśniła, że w gminie Rogoźno nie stosuje się innych form pomocy poza przewidzianymi w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Spośród 35 ankietowanych członków zespołu interdyscyplinarnego, 14 członków oceniło obowiązujące uregulowania prawne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie za wystarczające i odpowiednie dla skutecznego udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą, siedmiu negatywnie oceniło te uregulowania, a 13 stwierdziło, że uregulowania te są częściowo wystarczające i odpowiednie dla skutecznej pomocy ofiarom przemocy.

(dowód: akta kontroli, str. 378, 453)

1.1.11. W 2012 r. zostały przeprowadzone dwa szkolenia, z tego jedno pt. „Piecza zastępcza i rodzicielstwo zastępcze” przeprowadzone zostało przez sędziego Sądu Rejonowego w Obornikach Wydziału Rodzinnego i Nieletnich, a drugie pt. „Wybaczenie, przepraszanie Nowa Nadzieja dla sprawców przemocy”, przeprowadził ksiądz zajmujący się uzależnieniami i przemocą. W pierwszym szkoleniu uczestniczyło 10 członków zespołu interdyscyplinarnego i 30 osób reprezentujących inne instytucje. Dla drugiego ze szkoleń GOPS nie posiadał listy uczestników. W latach 2013-2015 (do 30 czerwca) w każdym roku zostało przeprowadzone jedno szkolenie o tematyce odpowiednio: „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - Niebieskie karty”, „Przemoc, rodzaje, diagnoza, interwencja, pomoc psychologiczna ofiarom i sprawcom przemocy” i „Przemoc wobec dzieci – diagnozowanie, profilaktyka i pomoc w ramach pracy zespołu interdyscyplinarnego”. Szkolenia te przeprowadziła firma z Krakowa specjalizująca się w szkoleniach z zakresu profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania przemocy, psycholog kliniczny i zdrowia z Obornik i przedstawiciel Pracowni Psychologiczno-Edukacyjnej z Rogoźna. W szkoleniu w 2014 r. uczestniczyli wszyscy członkowie zespołu interdyscyplinarnego. W szkoleniach z 2013 r. i 2015 r. poza odpowiednio 9¹⁷ i 12¹⁸ członkami zespołu, uczestniczyli również przedstawiciele innych instytucji w liczbie odpowiednio: 21 i 18 osób. Spośród 35 członków zespołu interdyscyplinarnego, objętych badaniami ankietowymi NIK, 9 osób (tj. 26,5%) odpowiedziało, że liczba szkoleń była niewystarczająca.

(dowód: akta kontroli, str. 451, 565-568)

Wśród 35 członków zespołu interdyscyplinarnego, biorących udział w badaniach ankietowych NIK, dwóch posiadało certyfikat specjalisty w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym jeden Niebieskiej Linii, drugi z PARPA¹⁹, a 21 posiadało ukończone inne szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (nie wskazali jakie to były szkolenia).

(dowód: akta kontroli, str. 452)

1.1.12. W latach objętych kontrolą NIK żaden program terapeutyczny dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie nie został zrealizowany, jak również nie prowadzono grup wsparcia lub grup terapeutycznych dla tych osób.

Działające trzy grupy wsparcia organizowane były w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi, tj. rodzinna grupa wsparcia, grupa terapeutyczna dla dzieci małych i grupa AA „Przemysław”. Spotkania tych grup odbywały się w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym. GOSP nie posiadał danych na temat liczebności osób biorących udział w tych grupach oraz okresu ich funkcjonowania. Zarówno dla ofiar

¹⁷ Na 10 wszystkich członków.

¹⁸ Na 42 wszystkich członków.

¹⁹ Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

przemocy, jak i dla sprawców przemocy nie zostały utworzone odrębne grupy pomocowe²⁰.

(dowód: akta kontroli, str. 447, 599, 605)

W sprawozdaniach z realizacji KPPPwR za lata 2012, 2013 i 2014 podano niezgodne ze stanem faktycznym dane o działaniach terapeutycznych, w tym w sprawozdaniach za 2012 r. i za 2013 r. podano, że udzielono pomocy odpowiednio 16 i 12 osobom, a 12 osób, w każdym roku, objęto programem terapeutycznym. Z kolei w sprawozdaniu za 2014 r. podano, że funkcjonowały trzy grupy wsparcia oraz, że żaden program terapeutyczny nie był realizowany i nie funkcjonowały grupy terapeutyczne.

(dowód: akta kontroli, str. 417, 421, 435, 599)

1.1.13. GOPS nie dysponował danymi dotyczącymi dostępności mieszkań z zasobu lokalowego dla osób doświadczających przemocy, w tym m.in. o liczbie rodzin doświadczających przemocy, które otrzymały mieszkanie, liczbie rodzin które oczekują na przyznanie mieszkania, a także o czasie oczekiwania na mieszkanie przez te osoby. W kontrolowanym okresie do GOPS nie wpływały informacje o środkach zapobiegawczych, karnych i probacyjnych zastosowanych wobec sprawców przemocy, w tym o wyroku lub nakazie opuszczenia lokalu mieszkalnego. Z informacji przekazanej przez Burmistrza Rogoźna wynika, że w związku z przemocą w rodzinie lokal komunalny otrzymała jedna rodzina czteroosobowa w 2013 r. i jedna rodzina dziesięcioosobowa w 2014 r., a w 2015 r. jedna rodzina dwuosobowa otrzymała lokal socjalny. W związku z przemocą w rodzinie na mieszkania oczekuje siedem rodzin, czas oczekiwania na przyznanie lokalu wynosi około 3 lat. W kontrolowanym okresie nie było przypadku przyznania odrębnego lokalu sprawcy przemocy.

(dowód: akta kontroli, str. 255, 261-262, 446)

Kierownik GOPS podała w wyjaśnieniach, że działania w zakresie pracy ze sprawcą przemocy polegały wyłącznie na prowadzeniu z nim rozmów. Żadne programy skierowane do sprawców przemocy nie były prowadzone.

(dowód: akta kontroli, str. 598)

Monitoring losów rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, według wyjaśnień Kierownika GOPS, prowadzony jest przez pracowników socjalnych na zasadzie przeprowadzania wywiadów środowiskowych, bowiem są to rodziny korzystające z pomocy finansowej GOPS. Kierownik GOPS nie posiadała informacji o czasie trwania monitoringu, ale jak podała, w każdym przypadku była to co najmniej jedna wizyta domowa. W żadnym z tych przypadków nie były podejmowane interwencje. W latach 2012-2015 (do 30 czerwca) monitoringiem zostało objętych w każdym roku odpowiednio: 5, 12, 12 i 7 rodzin, w których procedura „Niebieskie Karty” została zakończona.

(dowód: akta kontroli, str. 598)

1.1.14. W sprawozdaniu z realizacji KPPPwR za 2014 r. podano, że dla podniesienia poziomu wiedzy i świadomości społecznej o przemoc w rodzinie została przeprowadzona jedna kampania społeczna, jednak brak było udokumentowania tej inicjatywy. Według wyjaśnień Kierownika GOPS działania na rzecz zmiany postrzegania przemocy przez społeczeństwo polegały na udostępnianiu ulotek, informowaniu o tych sprawach w gazecie lokalnej oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta. Ponadto podała, że GOPS brał udział w kampanii informacyjnej „Postaw na rodzinę”, a w 2013 r. zorganizowany został Festyn Rodzinny z okazji Dnia

²⁰ Informację taką Kierownik GOPS uzyskiwała telefonicznie w trakcie trwania kontroli NIK (w dniu 13.11.2015 r.) od przewodniczącej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

dziecka, podczas którego prowadzono ogólną profilaktykę problemów społecznych, w tym przemocy. GOPS nie posiadał żadnych wycinków z gazet lub sprawozdań, dokumentujących jego działania na rzecz podniesienia poziomu wiedzy i świadomości o przemocy w rodzinie.

(dowód: akta kontroli, str. 401, 424, 598)

1.1.15. Według danych wykazanych w sprawozdaniu z realizacji KPPwR w 2014 r. GOPS nie monitorował skuteczności działań pomocowych udzielonych rodzinom dotkniętym przemocą. Kierownik GOPS podała w wyjaśnieniach, że ocena i ewaluacja efektów działań na rzecz pomocy osobom doświadczającym przemocy była dokonywana w części C Niebieskich Kart, które jak wynika z ustaleń opisanych w dalszej części wystąpienia zostały sporządzone dla 48 procedur Niebieskie Karty na 99 wszczętych procedur.

(dowód: akta kontroli, str. 401, 435)

GOPS w kontrolowanym okresie uzyskał informację o trzech przypadkach stosowania przemocy przez osobę uprzednio skazaną za tego rodzaju przestępstwo, o których poinformował pisemnie Komisariat Policji w Rogoźnie.

(dowód: akta kontroli, str. 584, 599)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) GOPS nie monitorował realizacji Programów Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, obowiązujących w latach 2012-2015, albowiem w wyniku braku należytej staranności nie gromadził rocznych sprawozdań sporządzanych przez podmioty zaangażowane w realizację tych programów oraz nie podejmował działań w celu ich uzyskania. Zaniechanie monitoringu realizacji tych Programów było nierzetelne i zdaniem NIK utrudniało lub wręcz uniemożliwiało ocenę zakresu wykonania przyjętych działań w tym Programie, stopnia osiągnięcia założonych w nim celów oraz oceny działań pod kątem zgodności z przyjętym harmonogramem.

(dowód: akta kontroli, str. 389, 584, 599, 734)

Kierownik GOPS nieegzekwowanie sprawozdań od podmiotów zaangażowanych w realizację Programów Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie uzasadniła swoją niewiedzą w tym zakresie. Ponadto podała, że zarówno Burmistrz Rogoźna, jak i Rada Miejska w Rogoźnie, przez okres trzech i pół roku nie zwracali się do GOPS o przedłożenie sprawozdań z realizacji tego Programu.

(dowód: akta kontroli, str. 733)

Burmistrz Rogoźna poinformował, że polecił swojemu zastępcy przygotowanie wzorów sprawozdań z realizowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, które w grudniu 2015 r. zostaną przekazane realizatorom Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

(dowód: akta kontroli, str. 756-757)

2) GOPS, będąc koordynatorem realizowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rogoźno, nie złożył stosownego sprawozdania za rok 2014, co zdaniem NIK świadczy o zaniechaniu monitorowania realizacji Strategii i nierzetelności prowadzonych działań.

Kierownik GOPS wyjaśniła, że realizowanie Strategii nie było tematem posiedzenia komisji i sesji Rady Miejskiej w Rogoźnie.

(dowód: akta kontroli, str. 599)

3) GOPS nie sporządził diagnozy przemocy w rodzinie na terenie gminy Rogoźno co, w sytuacji gdy również organy gminy nie zleciły sporządzenia takiej diagnozy przez podmioty zewnętrzne, świadczy o braku rzetelności. Brak rozeznania co do skali przemocy w rodzinie na terenie gminy oraz o zmianach następujących w tym zjawisku

skutkowało niemożliwością rzetelnego zaplanowania wydatków gminy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Stanowiły one niecałe 0,02% ogółu wydatków z budżetu gminy Rogoźno ponoszonych na pomoc społeczną (wydatki gminy na ten cel były planowane i realizowane w GOPS). Konsekwencją braku informacji o skali przemocy było też niezgłaszanie Radzie Miejskiej w Rogoźnie potrzeb GOPS związanych z realizowaniem tego zadania.

Przywoływane w treści wyjaśnień Burmistrza Rogoźna oraz Kierownika GOPS opracowanie Gminnej Komisji Przeciwdziałania Alkoholizmowi nie prezentuje danych o zjawisku przemocy w rodzinie, umożliwiających jego rozeznanie oraz ocenę stanu.

(dowód: akta kontroli, str. 382, 400, 402)

4) Kierownik GOPS z naruszeniem przepisów art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej sporządziła w latach 2012-2015 dwa, zamiast trzech, coroczne sprawozdania z działalności GOPS dla Rady Miejskiej w Rogoźnie oraz nie przedstawiała jej w tym okresie potrzeb Ośrodka w zakresie pomocy społecznej.

Kierownik GOPS wyjaśniła, że w wyżej wskazanym okresie zgłaszanie takich potrzeb nie było konieczne. Obecnie jednak takie potrzeby dostrzega i pisemnie zgłosi je Burmistrzowi.

(dowód: akta kontroli, str. 599)

5) Roczne sprawozdania z realizacji KPPWzR sporządzone za 2012 r., 2013 r. i 2014 r. zawierały dane nierzetelne i niezgodne ze stanem faktycznym, co zdaniem NIK świadczy o braku rozeznania Kierownika GOPS o działaniach podejmowanych na terenie gminy Rogoźno w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W każdym z tych sprawozdań zostały podane nierzetelne dane o liczbie osób doświadczających przemocy korzystających z punktu konsultacyjnego, a w sprawozdaniu za 2014 r. również o liczbie punktów konsultacyjnych oraz o liczbie sporządzonych przez GOPS niebieskich kart (kwestia ta została omówiona w dalszej części wystąpienia). W sprawozdaniach wykazywano, że realizowane były programy terapeutyczne oraz prowadzone były grupy wsparcia pomimo, że żaden z takich programów nie był realizowany oraz żadna z grup nie obejmowała osób z rodzin, w których występuje przemoc. W sprawozdaniu za 2014 r. w danych o sporządzonej diagnozie zjawiska przemocy ujęto liczbę 41, która była liczbą przeprowadzonych procedur niebieskich kart, a nie opracowanych diagnoz występowania tego zjawiska w gminie Rogoźno. Kierownik GOPS, sporządzająca te sprawozdania wyjaśniła te sprawy omyłką pisarską lub błędem rachunkowym.

(dowód: akta kontroli, str. 389-391, 599)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że w gminie Rogoźno nie zostały stworzone warunki organizacyjne, które zapewniłyby osobom doświadczającym przemocy w rodzinie możliwość bezpiecznego schronienia w całodobowym ośrodku wsparcia. Warunki takie mogłyby zostać stworzone np. poprzez zawarcie odpowiedniego porozumienia w tej sprawie z gminą, w której taki ośrodek jest prowadzony lub z organizacją pozarządową, która takim ośrodkiem kieruje.

Ocena cząstkowa

W ocenie NIK, w gminie Rogoźno nie zostały stworzone warunki zapewniające udzielanie odpowiedniej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. GOPS nie posiadał diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy, co praktycznie uniemożliwiało rzetelne oszacowanie potrzeb w zakresie przeciwdziałania takiej przemocy i zapewnienia wsparcia osobom nią dotkniętym. Niepodejmowanie działań dla uzyskania informacji o stopniu zrealizowania celów przyjętych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wykluczało możliwość dokonania rzetelnej oceny wykonania tego Programu i jego ewaluacji. Wskutek tego wydatki na realizację Programu ograniczały się jedynie do zakupu materiałów i przeprowadzania szkoleń.

2. Ocena realizacji indywidualnych planów pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”

Opis stanu
faktycznego

2.1. Rada Miejska w Rogoźnie uchwałą z 23 lutego 2011 r. (dalej uchwała Rady Miejskiej z 23 lutego 2011 r.) ustaliła tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

W okresie objętym kontrolą NIK funkcjonowały dwa zespoły interdyscyplinarne. Pierwszy z nich, powołany Zarządzeniem Burmistrza Gminy Rogoźno z 7 marca 2011 r., składał się z 10 członków, reprezentujących GOPS, gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych, Policję w Rogoźnie, oświatę, ochronę zdrowia, organizacje pozarządowe i kuratorów sądowych. Drugi zespół, powołany przez Burmistrza 9 marca 2015 r. składał się z 42 członków reprezentujących instytucje wcześniej przywołane, poza przedstawicielem ochrony zdrowia. W zespole funkcjonującym w latach 2011-2015 ochronę zdrowia reprezentowały dwie pielęgniarki środowiskowe, a oświatę dyrektor zespołu szkół - pełnomocnik Burmistrza do spraw oświaty. W zespole powołanym w 2015 r. oświatę reprezentowało ośmiu członków, w tym siedmiu było przedstawicielami szkół gminnych (podstawowych i gimnazjum), a jeden pełnomocnikiem ds. oświaty. Przewodniczącą obu zespołów była Kierownik GOPS.

W latach 2012-2014 nie odbyło się żadne posiedzenie zespołu interdyscyplinarnego, a w I półroczu 2015 r. zespół spotkał się dwa razy. Na pierwszym ze spotkań, w którym uczestniczyło 27 członków zespołu interdyscyplinarnego, wybrano przewodniczącego zespołu, jego zastępcę, sekretarza oraz 32-osobową grupę roboczą. Na drugim ze spotkań zespołu przeprowadzone zostało szkolenie pt. Przemoc wobec dzieci. Według zapisów w protokole z tego posiedzenia „omówiono sprawy bieżące, niebieskie karty”. W posiedzeniu tym uczestniczyło 12 spośród 42 członków zespołu. Według wyjaśnień Kierownika GOPS, w latach objętych kontrolą Radzie Miejskiej w Rogoźnie nie były przedkładane sprawozdania z działalności zespołu interdyscyplinarnego.

Uchwałą zespołu interdyscyplinarnego z 24 marca 2015 r., spośród członków zespołu interdyscyplinarnego została powołana 32 osobowa grupa robocza.

W latach 2012-2015 (do 23 marca) zespół interdyscyplinarny nie powoływał grup roboczych. Grupy te dla prowadzenia danej sprawy powoływała przewodnicząca zespołu swoim zarządzeniem. Liczebność i skład tych grup roboczych zostały omówione w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, na podstawie ustaleń z badania 30 spraw dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Z pomocy grup roboczych, które w latach 2012, 2013, 2014 i 2015 (do 30 czerwca) funkcjonowały w sposób opisany wyżej, korzystało w tych latach odpowiednio: 35, 53, 134 i 65 osób²¹ oraz odpowiednio: 12, 27, 41 i 19 rodzin.

(dowód: akta kontroli, str. 393-395, 568-580, 663-665, 676-678, 686-687, 696-697, 706-707, 717-718, 734, 803)

W badaniach ankietowych przeprowadzonych przez NIK członkowie zespołu interdyscyplinarnego wskazali, że największym problemem w zapewnieniu skutecznej pomocy osobom doświadczającym przemocy są nieodpowiednie warunki lokalowe (tak stwierdziło 37,0% respondentów), niewystarczające środki finansowe (35,2%) oraz brak lub niewystarczający dostęp do pomocy specjalistycznej (27,8%). Ponadto ankietowani członkowie zespołu wskazali, że pracę zespołu można udoskonalić

²¹ Dotyczy liczebności rodzin objętych przemocą.

poprzez rekompensatę finansową (35,8%), korzyści osobiste (24,5%), rozwój zawodowy (18,9%) i ewentualny zwrot kosztów podróży (17%).

(dowód: akta kontroli, str. 453-454)

2.2. W poszczególnych latach okresu 2012-2015 (do 30 czerwca) liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” (dalej NK) wynosiła odpowiednio: 12, 27, 41 i 14 (ogółem 94 procedury).

Dla wszczętych w kontrolowanym okresie 99 procedur NK, odpowiednie podmioty sporządziły 78 formularzy NK A, jeden formularz NK B, 48 formularzy NK C, sześć formularzy NK D. Żadna z 94 zakończonych w kontrolowanym okresie procedur NK nie została udokumentowana protokołem zakończenia procedury podpisanym przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, a o zakończeniu 55 z nich powiadomiono podmioty uczestniczące w procedurze.

Dane w rocznych sprawozdaniach z realizacji KPPwR za lata 2012-2014 o liczbie sporządzonych NK przez gminę Rogoźno były nieprawidłowe, bowiem w 2012 r. zostało wypełnionych przez gminę 12 NK (wykazano 9 NK), w 2013 r. wypełniono siedem NK (wykazano 27 NK), a w 2014 r. wypełnionych zostało 10 NK (wykazano 41 NK). Kierownik GOPS rozbieżności te wyjaśniła podaniem w sprawozdaniach wszystkich NK obsługiwanych przez Ośrodek, a nie tylko wypełnionych przez Ośrodek.

(dowód: akta kontroli, str. 255, 390-391, 417, 421, 436, 754)

Kontrolą NIK objęto 30 spraw dotyczących przemocy w rodzinie, w których prowadzona była procedura NK i w których procedura NK, według oświadczenia Kierownika GOPS, została zakończona w kontrolowanym okresie. Badanie tych spraw wykazało, że:

- przekazanie wypełnionych formularzy NK A do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego dla 10 spraw nastąpiło po upływie do 7 dni od dnia wszczęcia procedury, dla 14 spraw²² po upływie od 8 dni do 25 dni; dla pozostałych spraw czas ten był niemożliwy do ustalenia ze względu na brak udokumentowanej daty wpływu dwóch formularzy NK A do przewodniczącego oraz ze względu na niewypełnienie przez GOPS w Rogoźnie formularzy NK A dla czterech spraw,
- przekazanie przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego formularzy NK A do członków grup roboczych (GR) dla 22 spraw nastąpiło w okresie od 7 do 25 dni; w jednej sprawie formularz NK A sporządzony przez zespół interdyscyplinarny przekazany został jego przewodniczącemu w tym samym dniu, a w jednej spotkanie GR odbyło się na 13 dni przed przekazaniem przewodniczącemu zespołu formularza NK A przez Policję; dla pozostałych spraw czas ten był niemożliwy do ustalenia ze względu na brak udokumentowanej daty wpływu dwóch formularzy NK A do przewodniczącego oraz ze względu na niewypełnienie przez GOPS w Rogoźnie formularzy NK A dla czterech spraw,
- spotkanie GR w celu omówienia sytuacji rodzinnej i przygotowania indywidualnego planu pomocy w przypadku 22 spraw odbyło się w tym samym dniu, w którym GR zostały przekazane formularze NK A, a w przypadku trzech spraw czas ten wynosił od 7 do 8 dni; dla pozostałych pięciu spraw czasu tego nie można było ustalić ze względu na wyżej wymienione okoliczności,
- indywidualny plan pomocy (IPP) w 28 sprawach nie został sporządzony na formularzu NK C (formularze te nie były wypełniane), jak również w innej udokumentowanej formie; spośród dwóch spraw, dla których IPP został sporządzony, w jednej - czynności, udokumentowane w formie notatki służbowej pracownika socjalnego GOPS z wizyty w domu ofiary przemocy, podjęte zostały po upływie 9 dni

²² Podmiotami wszczynającymi procedurę NK w tych sprawach były: Policja, Szpital Miejski, PCPR i Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

- od sporządzenia IPP, w drugiej - nie zostały udokumentowane żadne czynności podjęte przez odpowiednie służby po sporządzeniu IPP,
- w aktach dwóch spraw, w których IPP został sporządzony na formularzu NK C nie zostały udokumentowane przez grupę roboczą działania podjęte wobec rodziny, w której dochodzi do przemocy, wyznaczone w indywidualnym planie pomocy oraz efekty tych działań,
 - w aktach 30 spraw nie odnotowano czy sporządzony został formularz NK B, czy przekazano go osobie dotkniętej przemocą w rodzinie oraz czy i w jakiej formie udzielono tym osobom informacji o możliwościach uzyskania pomocy,
 - w 20 sprawach osoby doznające przemocy skorzystały z zaproszenia na spotkanie GR, spośród 28 spraw, w których takie zaproszenie zostało do nich wystosowane jeden raz; w jednej sprawie osoba doznająca przemocy nie skorzystała z zaproszenia na spotkanie GR pomimo dwukrotnego jej zaproszenia; GR w żadnej ze spraw nie wypełniła formularza NK C,
 - osoby stosujące przemoc w 14 sprawach uczestniczyły w spotkaniach GR, spośród 27 spraw, w których osoby te raz zostały wezwane na spotkanie GR; w trzech sprawach osoby stosujące przemoc nie uczestniczyły w spotkaniach GR pomimo dwukrotnego ich wzywania; GR w żadnej ze spraw nie wypełniła formularza NK D,
 - w skontrolowanych sprawach, poza jednym przypadkiem, osoba dotknięta przemocą i osoba podejrzana o stosowanie przemocy były zapraszane na spotkanie z GR w różnych godzinach; miejscem tych spotkań był GOPS w Rogoźnie – gabinet Kierownika lub pomieszczenie w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w Rogoźnie,
 - żadna z 30 spraw nie została zakończona protokołem podpisanym przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego; w 16 sprawach przewodnicząca zespołu pisemnie poinformowała Komisariat Policji w Rogoźnie o zakończeniu procedury NK,
 - w ośmiu sprawach prokuratura przesłała pisma o odmowie wszczęcia dochodzenia, a w dwóch sprawach o przesłaniu akt oskarżenia do sądu; Policja w dwóch sprawach przesłała pisma o umorzeniu dochodzenia, a w jednej o wszczęciu dochodzenia,
 - w żadnej z badanych spraw zespół interdyscyplinarny nie występował do odpowiednich organów o udostępnienie informacji na temat nałożonych na sprawcę przemocy obowiązków, nakazów, zakazów,
 - w aktach spraw zgromadzone zostały notatki służbowe pracowników socjalnych dokumentujące wizyty w domach osób doświadczających przemocy,
 - w żadnej sprawie nie została ponownie wszczęta procedura NK.

(dowód: akta kontroli, str. 658-727)

Spośród ośmiu osób doznających przemocy, które brały udział w badaniach ankietowych NIK²³:

- cztery osoby stwierdziły, że przedstawiono im jasno przebieg i cele procedury NK; trzy, że nie przedstawiono im tej procedury; jedna nie udzieliła odpowiedzi; respondenci wskazywali, że nie doszło do żadnego spotkania z zespołem interdyscyplinarnym lub GR i nie otrzymali od tych podmiotów żadnej pomocy,
- trzy osoby oceniły źle i bardzo źle warunki lokalowe, w których odbywały się spotkania z GR; cztery dobrze oceniły te warunki; jedna z osób wskazała, że sprawca przemocy znał treść i przebieg jej spotkania z GR, co zakończyło się awanturą,
- dwie osoby odpowiedziały, że GR właściwie oceniła sytuację jej rodziny i potrzeby w zakresie pomocy; trzy, że ocena ta była niewłaściwa; trzy, że była to ocena częściowo właściwa,
- opinie o skuteczność udzielonej pomocy przez różne organy oraz sąsiadów i rodzinę oscylowały pomiędzy oceną słabą i średnią,

²³ W trakcie kontroli NIK skierowano do osób doznających przemocy 40 ankiet, a których wypełnionych zostało osiem.

- zwracano uwagę na zwiększenie częstotliwości kontaktów z osobą opiekującą się poszkodowanym, na natychmiastową reakcję policji lub osoby opiekującej się w razie nadchodzenia sprawcy przemocy, na przewlekłość prowadzonych postępowań sądowych, na odsyłanie od Policji do GOPS i na odwrót, na bardzo długi okres wyczekiwania na pomoc i rozwiązanie sprawy przemocy oraz na odraczanie rozwiązania problemu przemocy.

(dowód: akta kontroli, str. 767-797)

Liczebność grup roboczych powołanych przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego do działań w 30 skontrolowanych sprawach była różna i wynosiła od dwóch do pięciu osób. W skład 19 grup, poza przewodniczącą zespołu, powoływane były osoby spoza składu zespołu, w tym pracownicy GOPS (tj. pracownicy socjalni lub asystenci rodziny) albo funkcjonariusze Policji. Ponadto do trzech spraw prowadzonych w latach 2012-2013, do grup roboczych przewodnicząca zespołu powołała dwóch członków zespołu interdyscyplinarnego (kuratora zawodowego i przewodniczącego gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych), a do ośmiu spraw powołany został albo jeden albo drugi z tych członków zespołu.

(dowód: akta kontroli, str. 663-665, 676-678, 686-687, 696-697, 706-707, 717-718, 741-753)

Według wyjaśnień Kierownika GOPS sprawy związane z przemocą dzieci trafiają do Komisariatu Policji, który prowadzi dalsze postępowanie. Wskazała ponadto, że GOPS nie prowadził rozmów z dziećmi.

(dowód: akta kontroli, str. 740)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) Zespół interdyscyplinarny powołany na lata 2011-2015, zdaniem NIK, funkcjonował wyłącznie formalnie, bowiem nie zrealizował praktycznie żadnego z zadań, o których mowa w art. 9b ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jak również nie odbył żadnego posiedzenia, na którym ich realizację powinien omówić.

(dowód: akta kontroli, str. 580)

Kierownik GOPS wyjaśniła, że zadania wymienione w przywołanym przepisie zostały w części wykonane przez grupę roboczą i GOPS. Zespół nie podejmował tych działań, co było spowodowane obciążeniem zawodowym członków zespołu interdyscyplinarnego i skutkowało niskim zaangażowaniem zespołu i niewiedzą.

(dowód: akta kontroli, str. 733)

2) Przez okres trzech lat i dwóch miesięcy²⁴ przewodnicząca zespołu nie zwołała żadnego posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego, pomimo że była zobowiązana zwoływać takie posiedzenia – co najmniej raz na trzy miesiące – przepisami art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz § 9 ust. 1 uchwały Rady Miejskiej z 23 lutego 2011 r.

(dowód: akta kontroli, str. 569-571, 580)

Kierownik GOPS sprawę tą wyjaśniła złą interpretacją przywołanego wyżej przepisu, bowiem jako posiedzenia zespołu traktowała spotkania grup roboczych.

(dowód: akta kontroli, str. 388, 733)

3) Z naruszeniem przepisów art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz § 11 uchwały Rady Miejskiej z 23 lutego 2011 r., w latach 2012-2015 (do 23 marca) przewodnicząca zespołu interdyscyplinarnego powoływała swoimi zarządzeniami grupy robocze dla prowadzenia danych spraw, podczas gdy

²⁴ Dotyczy zespołu funkcjonującego w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 8 marca 2015 r.

uprawnienie do tworzenia takich grup zastrzeżone było dla zespołu interdyscyplinarnego.

(dowód: akta kontroli, str. 663-665, 676-678, 686-687, 696-697, 706-707, 717-718)

W wyjaśnieniach Kierownik GOPS podała, że jako przewodnicząca zespołu interdyscyplinarnego prowadziła i koordynowała funkcjonowanie zespołu, w związku z tym zwoływała grupy robocze.

(dowód: akta kontroli, str. 733)

4) Skład grup roboczych tworzonych w kontrolowanym okresie nie spełniał wymogów określonych w art. 9a ust. 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Nie każda z grup roboczych rozpatrujących sprawy w latach 2012-2015 (do 23 marca) miała w swoim składzie przedstawicieli gminnej komisji przeciwdziałania alkoholizmowi, Policji, lub oświaty i ochrony zdrowia, a do składu grupy działającej od 25 marca 2015 r. nie powołano przedstawiciela ochrony zdrowia.

(dowód: akta kontroli, str. 663-665, 676-678, 686-687, 696-697, 706-707, 717-718)

Kierownik GOPS niewłaściwy skład osobowy grup roboczych działających do marca 2015 r., wyjaśniła błędną interpretacją przepisów, a grupy działającej od marca 2015 r., do której nie powołano przedstawiciela ochrony zdrowia - brakiem odpowiedzi tego podmiotu na wysłane do niego zaproszenie do udziału w grupie.

(dowód: akta kontroli, str. 802)

5) Sprawy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzone były nierzetelnie²⁵ i z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz rozporządzenia w sprawie procedury NK, gdyż:

- w czterech sprawach wszczęto procedurę NK bez wypełnienia formularza NK, czego wymaga art. 9d ust. 4 ustawy;

Kierownik GOPS sprawę wyjaśniła przeoczeniem oraz wskazała, że najprawdopodobniej informacja o przemocy powzięta była ustnie i wymagała szybkiego reagowania;

- przewodnicząca zespołu interdyscyplinarnego przekazała GR formularze NK A z przekroczeniem trzydniowego terminu wynikającego z § 8 ust. 1 rozporządzenia (opóźnienie dla 22 spraw wynosiło od 4 do 22 dni);

Kierownik GOPS sprawę wyjaśniła przeoczeniem oraz błędną interpretacją przepisów;

- GR nie dokumentowały w aktach spraw: sporządzenia formularza NK B i przekazania go osobie dotkniętej przemocą w rodzinie; sporządzenia indywidualnego planu pomocy dla ofiary przemocy oraz działań podjętych wobec rodzin, w których stosuje się przemoc; zaplanowanych w IPP oraz efektów tych działań, co było niezgodne z przepisami art. 9b ust. 3 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz nierzetelne;

Kierownik GOPS zaniechania te wyjaśniła przeoczeniem oraz błędem swoim, jako przewodniczącej zespołu interdyscyplinarnego i osób prowadzących NK, a także zbyt dużym obciążeniem obowiązkami służbowymi pracowników obsługujących NK;

- nie dokumentowano dat wpływu do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego formularzy NK A sporządzonych przez inne podmioty, czym naruszono przepisy § 10 ust. 1 rozporządzenia, co Kierownik GOPS wyjaśniła przeoczeniem;

- GR nie wypełniały formularza NK C w obecności osoby dotkniętej przemocą oraz formularza NK D w obecności osoby podejrzanej o stosowanie przemocy, co było niezgodne z odpowiednio § 8 ust. 2 i § 8 ust. 6 rozporządzenia. Kierownik GOPS wyjaśniła to przeoczeniem;

²⁵ Co zweryfikowano na wcześniej przywołanej próbie 30 losowo wybranych spraw, w których procedura NK została zakończona do 30 czerwca 2015 r.

- w jednej sprawie zaproszono osobę doznającą przemocy i wezwano osobę stosującą przemoc na spotkanie GR zorganizowane w tym samym miejscu i czasie, co było niezgodne z przepisami § 17 ust. 2 rozporządzenia;
Kierownik GOPS wyjaśniła, że było to spowodowane błędem pisarskim, ponieważ pierwsza zapraszana jest osoba dotknięta przemocą, a następnie (w odstępie czasu) wzywany jest sprawca przemocy;
- przewodnicząca zespołu interdyscyplinarnego w żadnej z 30 badanych spraw, nie udokumentowała zakończenia procedury NK protokołem podpisanym przez nią, co naruszało § 18 ust. 2 rozporządzenia;
Kierownik GOPS wyjaśniła to niewiedzą oraz przyjęciem, że pisma wysyłane do Policji kończą procedurę NK;
- w 14 sprawach nie powiadomiono podmiotów uczestniczących w procedurze NK o jej zakończeniu, co było niezgodne z przepisami § 18 ust. 3 rozporządzenia;
Kierownik GOPS sprawę tą wyjaśniła swoim błędem i zbyt dużą ilością obowiązków służbowych,
- w 29 sprawach przedstawiciele GOPS (tj. pracownicy socjalni i asystenci rodziny) oraz Policji podejmujący działania w ramach grup roboczych powoływanych przez przewodniczącą zespołu interdyscyplinarnego nie złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności danych i informacji, które uzyskała przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, co stanowiło naruszenie art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
Kierownik GOPS wyjaśniła, iż prawdopodobnie osoby te nie otrzymały do podpisania stosownego dokumentu.

(dowód: akta kontroli, str. 388, 581, 658-727, 733-734, 740, 802)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

- 1) NIK zwraca uwagę, że w skład zespołu interdyscyplinarnego powołanego 9 marca 2015 r. przez Burmistrza Rogoźna nie został powołany przedstawiciel ochrony zdrowia.
- 2) Powołana przez zespół interdyscyplinarny w marcu 2015 r. grupa robocza składająca się z 32 osób jest zbyt liczna i nie daje poczucia komfortu i bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy, która może czuć się skrzepowana omawiając w tak dużym gronie osób, co ją spotkało i jakiej pomocy oczekuje.

Ocena częściowa

W ocenie NIK zarówno GOPS, jak i zespół interdyscyplinarny nie realizował przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Procedury „Niebieskiej Karty” zostały przeprowadzone z naruszeniem zasady legalności oraz rzetelności jej dokumentowania.

IV. Uwagi i wnioski.

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁶, wnosi o podjęcie działań zapewniających:

- 1) sporządzenie diagnozy występowania zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Rogoźno,
- 2) dokonywanie przynajmniej raz w roku oceny realizowania działań zaplanowanych w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 3) określenie i zgłaszanie Radzie Miejskiej w Rogoźnie potrzeb GOPS w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

²⁶ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

- 4) wykazywanie w rocznych sprawozdaniach z realizacji KPPPwR odpowiadających stanowi faktycznemu danych, dotyczących działań gminy Rogoźno zrealizowanych wyłącznie w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 5) doprowadzenie do zgodności składu osobowego grupy roboczej, z wymogami określonymi w przepisach ustawy o przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 6) uzyskiwanie od osób powoływanych do działań w grupach roboczych oświadczeń o zachowaniu poufności informacji,
- 7) realizowanie przez zespół interdyscyplinarny i grupy robocze wszystkich niezbędnych zadań określonych w art. 9b ust. 2 i 3 ustawy o przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 8) zwoływanie przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego jego posiedzeń z ustawowo wymaganą częstotliwością, tj. nie rzadziej niż raz na trzy miesiące,
- 9) zgodnego z obowiązującymi przepisami dokumentowania i archiwizowania procedury „Niebieskie Karty”.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 22 grudnia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler

Dyrektor

Joanna Jóźwiak
Główny specjalista kontroli państwowej

z up. Tomasz Nowiński
Wicedyrektor